

# NIEUWSBRIEF KANSENBEVORDERING

Maart 2019

## 1. VOORWOORD

Vanuit de GOK-werkgroep willen we jullie via een nieuwsbrief graag informeren over aspecten die betrekking hebben op kansenbevordering. We willen graag informatie doorgeven aan ieder die in en rondom onze scholen bekommerd is om leerlingen die minder kansen krijgen. Deze nieuwsbrief bezorgt, minstens 2 maal per jaar, nieuwe (of iets minder nieuwe, maar belangrijke) informatie over GOK. We proberen zeker die informatie door te geven die bruikbaar is voor leerkrachten.

Wij hopen ieder van jullie op deze manier een stukje te ondersteunen bij de moeilijke opdracht om kansarme kinderen voldoende kansen op slagen te geven op school én in onze samenleving.

## 2. KOSTENBELEID

Sommige leerlingen leven in een gezin dat het financieel moeilijk heeft. Het is belangrijk dat we er over waken dat de financiële situatie van ouders niet leidt tot uitsluiting van de leerling. Elke leerling moet kunnen deelnemen aan alle klassikale activiteiten.

Hieronder hebben we enkele tips verzameld die je als school kan opnemen bij de bespreking van het schoolkostenbeleid. Sommige tips zijn eerder voor het basisonderwijs bestemd, andere tips sluiten beter aan bij het secundair onderwijs.

### 1. Op schoolniveau

#### *Maatregelen naar ouders toe*

- Bewaak welke financiële inspanningen de school van ouders vraagt. Respecteer de maximumfactuur in het basisonderwijs.
- Geef ouders bij de start van het schooljaar een duidelijk beeld van alle kosten en wanneer wat betaald moet worden.
- Plan betalingen in het begin van de maand, na het ontvangen van het inkomen.
- Plan betalingen gespreid over het jaar en pas op met de 'duurdere maanden' zoals september en december.
- Geef ouders de kans om contant of in kleine stukken te betalen.

- Voorzie voor grotere uitgaven (bv. bos- of zeeklassen) in een spaar- of afbetalingssysteem. Informeer ouders wie ze hiervoor kunnen aanspreken.
- Zet in het schoolreglement wat ouders kunnen doen bij financiële moeilijkheden.
- Bewaar de privacy van het gezin.
- Bespreek met de ouderwerking de mogelijkheid van een sociaal fonds, waaruit de school kan putten als ouders financiële problemen hebben.
- Duw leerkrachten nooit in de rol van een deurwaarder.
- Als ouders het moeilijk vinden om financiële hulp te aanvaarden, stel dan voor om iets terug te doen voor de school bv. tijdens een klusjesdag.

#### *Maatregelen met directe invloed op de leerlingen*

- Bespreek de onbetaalde rekeningen met de ouders, niet met de leerlingen.
- Verstuur aanmaningen met de post of per mail. Sommige leerlingen 'vergeten' rekeningen af te geven of 'raken ze kwijt' om boze ouders te vermijden.
- Als aan het einde van het schooljaar al duidelijk is welke materialen het volgende schooljaar nodig zijn, geef dan de lijst al mee aan ouders. Zo kunnen zij het materiaal al kopen in de soldenperiode.
- Niet alles wat de school vraagt, is vanzelfsprekend voor elk gezin (bv. slaapzak voor boerderijklassen). Zorg dat ouders dit kunnen en durven melden.
- Bied de mogelijkheid tot computer- en/of internetgebruik als een taak verplicht met de computer te maken is.
- Promoot kraantjeswater op school.
- Houd opgelegde turnkledij betaalbaar en wijzig niet te vaak van uniform. Denk na over een inruilsysteem van tweedehands turnkledij en zwemgerief. Voorzie zwemgerief op school.
- Maak als school afspraken i.v.m. welk basispakket van materialen je voor elke leerling voorziet. Als het materiaal niet mag worden meegegeven naar huis, hou er dan rekening mee dat leerlingen bepaalde opdrachten misschien niet kunnen maken.
- Denk na over een verjaardagsbeleid op school, bv. enkel een klascadeau in plaats van individuele cadeautjes voor leerlingen. De school kan ook zorgen voor een kleine traktatie bij elke jarige.
- Zorg er als school voor dat wie geen eten bij heeft op school kan eten.
- Reken geen kosten aan voor leerlingen waarvan de school het zelf nuttig vindt dat het kind in de studie of huiswerkbegeleiding blijft.
- Voorzie een aantal fietsen op school voor buitenschoolse activiteiten.
- Gebruik in het secundair onderwijs handboeken die meerdere jaren kunnen gebruikt worden. Kies minder voor invulboeken. Bekijk of materiaal efficiënt gebruikt wordt en verwijder het eventueel van de lijst van materialen die moeten aangekocht worden.
- Voorzie in het secundair onderwijs kopies indien leerlingen bij de start van het schooljaar niet over hun handboeken beschikken omdat de factuur van het vorige schooljaar niet betaald is (bv. indien school met Iddink werkt).

## 2. Op leerkrachtniveau

- Voorzie zelf materiaal voor bepaalde lesopdrachten. Niet alle gezinnen hebben prenten, tijdschriften,...

- Confronteer een leerling niet in volle klasgroep met onbetaalde rekeningen.
- Leerlingen die niet deelnemen aan betalende activiteiten mogen hier geen toets over krijgen.
- Probeer extra kosten te drukken. Laat bijvoorbeeld een leerkracht of een ouder mooie klasfoto's nemen, maak zelf nieuwjaarsbrieven, maak zelf een outfit voor carnaval,...
- Geef mee dat cadeautjes op het einde van een schooljaar niet hoeven.
- Heb aandacht voor alle jarige leerlingen. Voorzie eventueel zelf een traktatie.
- Voorzie op regelmatige momenten koeken in de klas zodat ook leerlingen die er geen (bij)hebben van een tussendoortje kunnen genieten. Koekjes die over zijn kunnen bewaard worden voor leerlingen die geen koek hebben.

### **3. SCHRIFTELIJKE COMMUNICATIE MET ANDERSTALIGE OUDERS**

We kunnen het belang van een goede communicatie niet genoeg benadrukken. Een goede communicatie met ouders vergroot de betrokkenheid en beïnvloedt de schoolloopbaan van de leerling positief. In onze communicatie met anderstalige ouders ervaren we echter dikwijls taaldrempels. Taaldrempels verlagen de kwaliteit van de communicatie omdat we elkaar niet voldoende begrijpen of omdat de nuance verdwijnt. Taaldrempels kunnen dan ook een goede samenwerking verhinderen.

Ouders mondeling aanspreken verdient altijd de voorkeur. Op school wordt echter vaak gebruik gemaakt van schriftelijke communicatie. In deze nieuwsbrief gaan we wat verder in op deze schriftelijke communicatie, meer specifiek op brieven die vanuit de school aan ouders bezorgd worden.

Pictogrammen bij een Nederlandstalige tekst kunnen een goede hulp zijn. We verwijzen hierbij naar een artikel uit Klasse: <https://www.klasse.be/33492/pictogrammen-voor-school-en-ouders/>. Brieven in drukletters zijn ook gemakkelijker te lezen.

Soms kan het nuttig zijn om een meertalige brief mee te geven. Hier zijn volgens de taalwetgeving een aantal voorwaarden aan verbonden. We nemen hieronder de voorwaarden over uit een artikel van Klasse:

1. Je blijft duidelijk een Nederlandstalige school, geen twee- of meertalige. Je gebruikt andere talen **niet systematisch**, alleen in uitzonderlijke gevallen of als overgangsmaatregel.
2. Je hebt een goede reden om de vreemde taal te gebruiken, **een bijzonder doel**. Bijvoorbeeld: je wilt integratie bevorderen. Of je hebt belangrijke informatie voor personen die geen Nederlands kennen. Of je hebt dringend inlichtingen nodig van een anderstalige ouder.
3. Je gebruikt de vreemde taal **altijd naast het Nederlands**. Je anderstalige boodschap bevat niet méér informatie dan de Nederlandse. Ook geen andere informatie. Je vermeldt duidelijk dat het om een vertaling gaat.

4. Je anderstalige communicatie is **alleen bestemd voor het anderstalige publiek** en niet voor de Nederlandstaligen. Je mag van ouders vragen dat ze de ontwikkeling van het Nederlands van hun kind stimuleren. Dat staat ook in de engagementsverklaring. Geef ouders ook volop kansen om Nederlands te leren. Zo beperk je het gebruik van andere talen.

Het volledige artikel vind je in Klasse of op <https://www.klasse.be/4473/mag-ik-brieven-vertalen/>.

## **4. OUDERBETROKKENHEID**

We willen jullie graag attent maken op het nieuwe boek **‘Warm, welkom en wederkerig. Naar een goede ouder-schoolsamenwerking. Inspiratieboek voor kleuteronderwijs’**. Zeven proeftuinen, bestaande uit kleuterscholen, voorschoolse voorzieningen en externe partners testten twee jaar lang uit hoe je van ouderbetrokkenheid naar een echte ouder-schoolsamenwerking evolueert. Ze formuleren antwoorden en geven tips in dit nieuwe boek. Je kan het boek downloaden via volgende link:

<https://www.ugent.be/pp/swsp/nl/actueel/nieuws/warm-welkom-en-wederkerig-naar-een-goede-ouder-schoolsamenwerking>

## **5. WERKMATERIAAL EN DIDACTISCHE SPELLEN VOOR ANDERSTALIGEN**

Overal Taal Mechelen heeft ons interessante informatie doorgegeven.

*Werk je met anderstalige kinderen of volwassenen? Ben je op zoek naar materiaal voor je activiteit? Neem dan een kijkje naar het aanbod hieronder:*

- **De Marktkramers** - een gezelschapsspel die de spreekdurf van tieners en volwassenen die Nederlands leren (vanaf richtgraad 1.2 of A2 Waystage) vergroten. Handig materiaal voor begeleiders van conversatiegroepen. Meer informatie vind je op deze [website](#).
- **Welkomspel** - dit bordspel helpt kinderen niet alleen om Nederlands te leren maar het introduceert hen ook in de schoolcultuur. Meer informatie vind je op deze [website](#).
- **Speurneuzenspel+** - een bordspel om het welzijnslandschap op een interactieve manier met je leerlingen, studenten, cursisten, cliënten te ontdekken. Deze versie is geschikt ook voor anderstaligen.
- **Babbeldoos** - een nuttig en inspirerend handboek mét werkmateriaal voor begeleiders van een conversatiegroep Nederlands. Meer informatie vind je [hier](#).

Het nieuw materiaal is ook te vinden in het taalpunt van de bib in Mechelen.

### **Medewerkers kansenbevordering Het Kompas**

Aerts Babs	Mechelen basisonderwijs
Baplu Annemie	Mechelen basisonderwijs
De Clercq Kathleen	Mechelen basis- en buitengewoon onderwijs
Ibrahimi Fatma	Rumst basis- en secundair onderwijs
Keldermans Inge	Mechelen basisonderwijs
Lamouri Dounia	Intercultureel medewerker Het Kompas
Mertens Wim	Mechelen basis- en secundair onderwijs - vestigingscoördinator
Neutjens Carine	Heist basis- en secundair onderwijs
Saerens Brigitte	Rumst basisonderwijs en aanspreekpunt GOK
Saliba Georgette	Intercultureel medewerker Het Kompas
Sterckx Kathleen	Heist basis- en secundair onderwijs
Van Damme Els	Mechelen buitengewoon onderwijs
Van den Berg Pessie	Algemeen directeur

---

### **Contactgegevens Kansenbevordering Het Kompas**

[brigitte.saerens@clbkompas.be](mailto:brigitte.saerens@clbkompas.be) 03/886.76.04